

Samarbeidsorganet for forskning, innovasjon og utdanning i Helse Sør-Øst	
Referat fra møte	
Tid:	4. april 2025 kl. 9 - 12
Sted:	Grev Wedels plass 5, møterom <i>Peer Gynt</i>
Til stede:	Helse Sør-Øst
	Terje Rootwelt, <i>administrerende direktør</i> , Helse Sør-Øst RHF (møteleder)
	Svein Tore Valsø, <i>direktør personal og kompetanseutvikling</i> , Helse Sør-Øst RHF
	Ulrich Spreng, <i>direktør for medisin og helsefag</i> , Helse Sør-Øst RHF
	Helge Røsjø, <i>direktør forskning og innovasjon</i> , Akershus universitetssykehus HF
	Erlend B. Smeland, <i>direktør forskning, innovasjon og utdanning</i> , OUS
	Lillian Kramer-Johansen, <i>assisterende forskningsdirektør</i> , OUS (vara)
	Anders Debes, <i>direktør medisin og helsefag</i> , Vestre Viken HF
	Hanne Engen, <i>fagdirektør</i> , Sykehuset Telemark HF
	Anne Catrine Trægde Martinsen, <i>forskningsdirektør</i> , Sunnaas sykehus HF
	Universitetene/ høgskolene
	Per Morten Sandset, <i>viserektor for forskning og innovasjon</i> , Universitetet i Oslo
	Magnus Løberg, <i>prodekan for studier</i> , Det medisinske fakultet, UiO (vara)
	Bård Mæland, <i>rektor</i> , VID vitenskapelige høgskole
	Christen Krogh, <i>rektor</i> , OsloMet
	Sunniva Whittaker, <i>rektor</i> , Universitetet i Agder
	Pia Cecilie Bing-Jonsson, <i>rektor</i> , Universitetet i Sørøst-Norge
	Hulda Gunnlaugsdottir, <i>rektor</i> , Lovisenberg diakonale høgskole
	Marte Tøndel, <i>forskningsdirektør</i> , Universitetet i Innlandet (vara)
	Brukerrepresentant
	Lilli-Ann Stensdal, <i>Regionalt brukerutvalg</i>
	Observatør
	Ole Johan Borge, <i>direktør helse og offentlig sektor</i> , Norges forskningsråd
	Sekretariat
	Lars Eikvar, <i>avdelingsdirektør forskning og diagnostikk</i> , Helse Sør-Øst RHF
	Randi Vad, <i>fagsjef</i> , Helse Sør-Øst RHF (referent)
	Tanja Schiøtz Wigley, <i>spesialrådgiver</i> , Helse Sør-Øst RHF
	Jarle Henriksen, <i>avdelingsdirektør utdanning</i> , Helse Sør-Øst RHF
Forfall:	Bjørn Atle Bjørnbeth, <i>administrerende direktør</i> , Oslo universitetssykehus HF
	Svein Stølen, <i>rektor</i> , Universitetet i Oslo

	Hanne Flinstad Harbo, <i>dekan</i> , Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo
	Marit Sletmoen, <i>prorektor for forskning</i> , Universitetet i Innlandet
	Heidi Vifladt, <i>Instituttleder for Institutt for helsevitenskap, Gjøvik</i> , NTNU (observatør)
	Kåre Rønn Richardsen, <i>leder av RUU</i> (observatør)
Inviterte:	Rune Simensen, <i>direktør teknologi og digitalisering</i> , Helse Sør-Øst RHF
	Arnoldo Frigessi, <i>professor</i> , Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo

Saksnr.	Sakstittel
Sak 1-2025 Beslutningssak	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling og dagsorden for møtet ble godkjent.
Sak 2-2025 Beslutningssak	Godkjenning av referat fra møtet i Samarbeidsorganet 2. desember 2024
	Referatet ble godkjent.
Sak 3-2025 Drøftingssak	Bruk av helsedata på tvers av sektorene
	Rune Simensen, <i>direktør teknologi og digitalisering</i>, Helse Sør-Øst RHF, redegjorde for bruken av data i helsetjenesten. I løpet av de to siste tiårene har det blitt innført en rekke fagsystemer, journal-system m.m. i spesialisthelsetjenesten, og framover i tid vil det bli enda mer aktiv bruk av helsedata, både i pasientbehandling og virksomhetsstyring. Dette gjenspeiles i den regionale delstrategien for teknologiområdet, hvor ett av innsatsområdene er datadrevet utvikling av helsetjenesten. Såkalte <i>real world data</i> fra bl.a. journalsystemer og fagsystemer er svært viktig for både forskning og utvikling av helsetjenesten og bør tilgjengeliggjøres for UH-sektoren. Det er imidlertid helt avgjørende at vi finner en god grenseoppgang mellom sektorene med hensyn til håndteringen av stordata og infrastruktur for tungregning, KI osv. Det pågående arbeidet med etablering av Nasjonalt genomsenter anses som en pilot for å utvikle et tett sektorsamarbeid innen dette området. Det ble foreslått at det nedsettes en rådgivende ressursgruppe som skal holde seg oppdatert om utviklingen og bidra til samarbeid på tvers av sektorene. Videre ble det opplyst om at Helse Sør-Øst RHF jobber med automatisering av innhenting av data ifm. fordeling av praksisplasser, noe som vil bidra til å lette arbeidsbyrden i både helsesektoren og UH-sektoren.

Sak 4-2025 Drøftingssak	Meld. St. 14 (2024-2025) Sikker kunnskap i en usikker verden
	Sunniva Whittaker, <i>rektor</i>, Universitetet i Agder, presenterte hovedpunktene i stortingsmeldingen. Stortingsmeldingen <i>Sikker kunnskap i en usikker verden</i> ble lansert fredag 21. mars 2025. I denne meldingen trekkes det frem fem områder med behov for økt innsats og forsterkning framover for at vi skal få et forskningssystem som: • er rustet for det digitale skiftet • tar høyde for forskningssikkerhet i en tid med økende global spenning • fremmer omstilling i næringslivet gjennom styrket samarbeid og privat finansiering • rekrutterer internasjonale talenter og sikrer forskerkompetanse i bredden av arbeidslivet • bygger opp under tilliten til og bruken av forskning i samfunnet I meldingen står det at Norge i hovedsak har fire forskningsutførende sektorer: UH-sektoren, instituttsektoren, helsesektoren og næringslivet. I den nasjonale FoU-statistikken er likevel helseforetakene splittet mellom UH-sektoren og instituttsektoren. Regjeringen vil derfor utrede om statistikken bør inkludere en inndeling som er mer i tråd med den faktiske sektorinndelingen, og som gjør at den kan fungere enda bedre som kunnskapsgrunnlag for politikktutvikling. Det foreslås også å fjerne kravet til internasjonale stipendiater og postdoktorer om å gjennomføre norskopplæring. I møtet ble det blant annet kommentert at helsesektoren er en sterk selvstendig forskningsutførende sektor, noe som bør komme tydelig fram i framtidig statistikk. Videre må vi nå vurdere hvilken kompetanse og type personell vi trenger for å kunne imøtekomme nye samfunnsutfordringer. Det virker imidlertid litt underlig at dimensjoneringen av doktorgradsutdanningen skal vurderes sett i lys av at det nå ikke lenger øremerkes midler til rekrutteringsstillinger ved universitetene og høgskolene.
Sak 5-2025 Orienteringssak	Samarbeid om sikkerhet og beredskap i helseforskning i spesialisthelsetjenesten
	Lars Eikvar, <i>avdelingsdirektør</i>, Helse Sør-Øst RHF, orienterte om saken. Den sikkerhetspolitiske situasjonen har blitt mer alvorlig den senere tiden, noe som krever økt beredskap. Kunnskap, kompetanse og teknologi er viktig for den nasjonale sikkerheten og den sivile motstandskraften. Siden mye av helseforskningen skjer i nært samarbeid mellom helsesektoren og UH-sektoren, er det helt nødvendig med et sektorovergripende samarbeid for å kunne håndtere ulike framtidige scenarier. Nasjonal samarbeidsgruppe for helseforskning i spesialisthelsetjenesten (NSG) har avholdt to seminarer hvor disse temaene ble belyst, og saken bør også følges opp videre på regionalt nivå.

	Under diskusjonen av saken i møtet ble det bl.a. kommentert at det først må opprettes kontaktpunkter for samarbeid mellom UH-, helse- og forsvarssektoren. Deretter må det etableres et mest mulig effektivt samarbeid om helseforskning på tvers av alle sektorene. Helse- og omsorgsdepartementet har nedsatt et helseberedskapsråd, hvor de fire RHF-ene og andre tunge aktører er representert. Dette arbeidet bør også omfatte forskning, og det bør vurderes om UH-sektoren skal involveres i helseberedskapsarbeidet.
Sak 6-2025 Beslutningssak	Regionale forskningsmidler fra Helse Sør-Øst RHF for 2026
	Randi Vad, <i>fagsjef</i>, Helse Sør-Øst RHF, redegjorde for utlysning av regionale forskningsmidler for 2026 og resultater fra faglig rapportering 2024. De regionale forskningsmidlene fra Helse Sør-Øst RHF skal etter planen utlyses i mai med søknadsfrist 4. september 2025. Styret i Helse Sør-Øst RHF har også i år avsatt strategiske forskningsmidler; inntil 5 mill. kr forbeholdt ikke-universitetssykehus og inntil 10 mill. kr til prioriterte områder. Den faglige rapporteringen for de 730 pågående forskningsprosjektene viser at det samlet sett er flest prosjekter innen onkologi, tett etterfulgt av psykisk helse. I tillegg er det bl.a. en god del forskning innen kvinnehelse (82 prosjekter), og 27 % har oppgitt at deres prosjekt bidrar til helsepersonell-besparende tiltak. Rapporteringen bekrefter dessuten at det er et omfattende samarbeid med UH-institusjonene i regionen. <i>Vedtak:</i> 1. Samarbeidsorganet tar saken til orientering.
Sak 7-2025 Orienteringssak	Integrering av kunstig intelligens i pasientbehandling
	Arnoldo Frigessi, <i>professor</i>, Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo, presenterte saken. Kunstig intelligens (KI) kan gi verdifull beslutningsstøtte i helsetjenesten og bidra til bedre diagnostikk, behandling og pasientsikkerhet. Det forutsetter imidlertid opplæring av helsepersonell gjennom hele deres yrkeskarriere siden dette vil være et felt i stadig utvikling. Samarbeidsorganet takket for inspirerende innlegg, og flere medlemmer kommenterte at utdanningen av helsepersonell i regionen må bli mer framtidsrettet slik at alle profesjoner behersker bruk av ny teknologi basert på KI i klinikk. Videre ble det opplyst at regjeringen nylig har nedsatt et nasjonalt utvalg om KI i høyere utdanning.

Sak 8-2025 Beslutningssak	Høring om forslag til krav om ett års relevant arbeidserfaring for opptak til spesialsykepleierutdanninger (ABIOK) og jordmorutdanning
	Jarle Henriksen, <i>avdelingsdirektør</i>, Helse Sør-Øst RHF, innledet til saken. KD har sendt et forslag om ett års relevant arbeidserfaring for opptak til spesialsykepleieutdanningene (ABIOK) og jordmorutdanning på høring. Forslaget innebærer endringer i forskriftene om nasjonale retningslinjer, hvor det foreslås å fastsette et krav om ett års relevant arbeidserfaring for opptak til utdanningene i hver av disse forskriftene. Kravet gjelder når utdanningene gis som en ordinær mastergrad etter mastergradsforskriften § 3. Flere av medlemmene fremhever at det er viktig å få konkludert i denne saken som har pågått over lengre tid. Forslaget i høringen fremstår som noe begge sektorer bør kunne stille seg bak. <i>Vedtak:</i> 1. Samarbeidsorganet tar saken til orientering og gir sin tilslutning til foreslåtte forståelse fra arbeidsgruppen om av hva som menes med relevant arbeidserfaring for de aktuelle utdanningene. 2. Innspillene som ble gitt i møtet, fremlegges for RUU som konkluderer i saken om en felles regional forståelse.
Sak 9-2025 Orienteringssak	Plan for styrebehandling og utsendelse av samarbeidsavtaler
	Jarle Henriksen, <i>avdelingsdirektør</i>, Helse Sør-Øst RHF, orienterte om at styret i Helse Sør-Øst RHF skal behandle en sak om revidert mandat for Samarbeidsorganet mellom Helse Sør-Øst RHF og samarbeidende universiteter og høyskoler og maler for bilaterale samarbeidsavtaler i møte 10. april 2025 (sak 040-2025). Avtalene sendes ut til alle partene i Samarbeidsorganet i etterkant av styremøtet.
Sak 10-2025	Møteplan for Samarbeidsorganet 2026
	Møteplan for Samarbeidsorganet for 2026: • Fredag 17. april • Mandag 30. november Møtene avholdes kl. 9-12 i Helse Sør-Øst RHF sine lokaler på Grev Wedels plass, Oslo.
Sak 11-2025	Eventuelt
	a) Forsknings samarbeid med USA
	Ole Johan Borge, <i>direktør helse og offentlig sektor</i>, Forskningsrådet, informerte om at de har nedsatt en intern <i>task force</i>/innsatsgruppe som skal følge med på eventuelle konsekvenser for norsk forskning som følge av ny politikk i USA. Gruppen har tett kontakt med KD.

	Medlemmene i Samarbeidsorganet ble oppfordret til å melde inn prosjekter o.l. som har blitt påvirket av utviklingen i USA. Det er opprettet en egen e-post for dette formålet: forskningsamarbeid@forskningsradet.no .